

RISKBEDÖMNING SMITTRISK COVID-19
NACKA VATTEN OCH AVFALL
2021-03-17

Nacka vatten och Avfall

SAMMANFATTNING

Avonova har tillsammans med Nacka Vatten och Avfall gjort en riskbedömning av arbetsplatsen utifrån smittriskperspektiv under rådande Coronapandemi. Den 09.03.21 hölls först ett möte med Coronagruppen och VD Mats Rostö för att diskutera och identifiera var riskerna i verksamheten kan uppstå. En checklista användes och därefter gick gruppen tillsammans igenom lokalerna för att se närmare på gemensamma utrymmen och mötesrum. Det framkom under kartläggningen att ytterligare åtgärder än de som redan upprättats behövs. Det gäller främst information och tydlighet som är viktiga delar för att öka tryggheten, minska oro och risk för smitta, men också minska risken för konflikter på arbetsplatsen. Det är också viktigt att följa upp den del av personalen som arbetar hemifrån utifrån risker gällande ergonomi, psykosociala effekter av distansarbete och beroendeproblematik. Smittsituationen kan komma att ändras och uppföljning av information från myndigheter ska ske för att anpassa åtgärder och möjliggöra återgång till arbetet när vaccinering genomförs.

Resultat av riskbedömningen och förslag på smittreducerande åtgärder samt rekommendationer gällande mötesrummen återfinns i denna rapport.

BAKGRUND

I december 2019 sågs i Kina de första fallen av en sjukdom, som kom att få namnet covid-19 och som snart kom att bli en världsomspännande pandemi. De flesta får relativt milda symptom, men sjukdomen kan också orsaka allvarigare tillstånd, särskilt hos äldre människor, personer med försvagat immunsystem, hjärtsjukdomar och personer med diabetes. På www.socialstyrelsen.se finns en lista över grupper som kan ha en ökad risk.

Smittvägar

Sjukdomen överförs på i huvudsak tre sätt:

Genom **droppar** när någon pratar, nyser eller hostar, så att viruset sedan kan inhaleras eller komma i kontakt med slemhinnan i ögonen, näsan eller munnen hos personer som står i närheten (närmare än 2 meter).

Genom **direktkontakt** när patienten har viruset på händerna och överför det genom kontakt med andra som i sin tur via händerna kommer i kontakt med slemhinnor i ögon, näsa eller mun.

Genom **indirekt kontakt** när viruset har överförts till möbler, föremål eller kontaktytor (till exempel dörrhandtag, tangentbord, telefoner och liknande) och andra kommer i kontakt med objektet / ytan. Det är osäkert hur länge viruset som orsakar covid-19 överlever på ytor, men det verkar bete sig på samma sätt som andra coronavirus, vilket betyder att det kan överleva på ytor från några timmar till flera dagar, beroende på material, temperatur, solljus och fuktighet.

Det är i allas intresse att minska smittrisker

Arbetsgivarens perspektiv

Enligt arbetsmiljöverkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete finns regler om att arbetsgivaren regelbundet ska undersöka arbetsförhållandena och bedöma vilka risker som kan förekomma i

verksamheten och att arbetsgivaren ska vidta åtgärder för att förebygga ohälsa. Ur ett ekonomiskt perspektiv har arbetsgivaren också ett intresse av att minimera risken för lokal smittspridning och sjukdom hos personalen.

Det finns från arbetsmiljöverket också specifika föreskrifter vad gäller just smittrisker. Normalt ingår det inte i arbetsgivarens ansvar att utreda och bedöma riskerna för att arbetstagare smittas av exempelvis förkylningsvirus, men när arbetsuppgifterna innebär nära kontakt med många människor behöver man beakta och förebygga sådana smittrisker under coronapandemin.

I den specifika situation som nu råder, där en virussjukdom delvis förlamar ett helt samhälle har Folkhälsomyndigheten tagit fram särskilda föreskrifter i syfte att minska smittspridning i samhället i stort. Föreskriften innehåller regler om hur man som individ och arbetsgivare bör ta ansvar för att förhindra spridning av covid-19 enligt:

Arbetsgivare ska se till att personal, om det är möjligt:

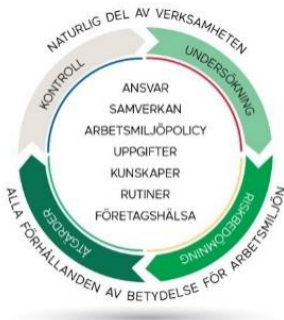
- Håller avstånd till varandra
- Regelbundet kan tvätta sina händer med tvål och vatten eller annars använda handsprit
- Arbetar hemifrån när det är möjligt
- Kan anpassa sina arbetstider för att undvika att resa i rusningstid

Alla individer i samhället ansvarar bland annat för att:

- Vara noggranna med sin handhygien
- Hålla avstånd till varandra inom- och utomhus
- Om möjligt undvika att resa med sådan kollektivtrafik och sådana andra allmänna färdmedel där det inte går att boka en plats. Använda munskydd i rusningstrafik
- Om det är möjligt, gå, cykla eller använda andra alternativa färd sätt
- Avstå större sociala sammanhang som fester, begravningar, dop, kalas och bröllop där man möter många nya människor

METOD OCH IMPLEMENTERING

Riskbedömningen har genomförts genom att utifrån Avonovas standardiserade undersökningsformulär gå igenom och översiktligt kartlägga verksamheten, identifiera risker, ta fram åtgärdsförslag och förslag på hur det kan följas upp.

Vid kartläggningen identifierades vad i verksamheten som kan innebära risk för smittspridning av covid-19 och risken klassificerades som låg, måttlig eller hög. Var och en av dessa identifierade risker tilldelades sedan en tillhörande smittskyddsåtgärd. Vid arbetsuppgifter med låg risk (nivå 1) gäller de rekommenderade åtgärder som anges av Folkhälsomyndigheten, se ovan. Arbetsuppgifter eller arbetsförhållanden som innebär måttlig eller hög risk för smittspridning medför åtgärder i form av utbildning, anpassade rutiner, anpassning av lokaler eller användning av personlig skyddsutrustning (nivå 2 och 3). På grund av en ökning av smittrisknivån i samhället i början på 2021 har även en del arbetsuppgifter som inte direkt innebär möten med konstaterat smittade personer klassats som nivå 3 (exempelvis hembesök eller andra besök som innebär möten med många nya människor).

Tabell 1 nedan illustrerar de 3 nivåerna och hur dessa klassificeras.

Tabell 1: utgångspunkt för bedömning och klassificering av arbetsuppgifter. Åtgärderna förtydligas i samarbete med företagshälsan eller annan behörig och anpassas till det utförda arbetet.

Smittrisknivå	Beskrivning av risknivå	Smittskyddsåtgärder
Låg risk	Arbetsuppgifter där man kan hålla 2 meters avstånd. Få människor i kontakt dagligen.	Grundläggande smittskyddsåtgärder
Måttlig risk	Daglig kontakt med människor på ett avstånd om mindre än 2 m avstånd.	+ Utvidgade smittskyddsåtgärder
Hög risk	Under <2 m avstånd till sannolik eller bekräftad infektkälla.	+ Ytterligare utvidgade smittskyddsåtgärder

Indelning i olika risknivåer beroende på arbetsuppgiftens art

Risknivå	Arbetsuppgift	Grund för bedömning
Låg risk	- Hemarbete - Eget arbete på kontor - Möte 2 personer - Drift kör egen bil	Går att hålla två meters avstånd.
Måttlig risk	- Personalkök och matsal - Omklädningsrum - Friskvårdsrum - Mötesrum för fler än 2 pers - Drift måste vid tex tunga lyft vara två - Lunch- och fikapaus i personalvagnar (drift) - Externa besökare	Man står närmare än armlängds avstånd ibland. Rum och utrustning används av många. Undvik trängsel genom möblering och skyltning. Viktigt möblera glest i mötesrum och hålla maxantalet. Munskydd om kortare avstånd än en armlängds, gäller även i bil. Kan tillkomma nya personer, kan bli trångt och svårt hålla avstånd. Tar endaast undantagvis emot externa besökare.
Hög risk	- Hembesök, tex mätarbyten, dåligt vattentryck	Sedan ett år undviks hembesök pga smittrisk. Om nödvändigt används skyddsutrustning.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG OCH REKOMMENDATIONER ÄR HÄMTADE FRÅN CHECKLISTAN SOM FINNS I SLUTET AV RAPPORTEN.

Smittskyddsåtgärder vid risknivå 1:

Enkel information och utbildning för personal

- Uppsättning av nya skyltar vid entré, personalkök (anställda och besökare)
- Tillhandahålla handdesinfektion vid entréer (anställda och besökare)
- Påminn om handtvätt innan man använder kök och gemensamma ytor

Rengöring

- Intensifierad daglig rengöring, daglig rengöring av kontaktytor som dörrhandtag, ljusströmbrytare, kaffemaskiner, PC, bilratt, mobiltelefon etc.
- Alla hjälps åt att hålla ytor rena och avtorkade.

Håll 2 meters avstånd till kollegor / kunder

- Användning av hemmakontor där det är möjligt.
- Under pågående coronapandemi är fasta platser i kontorslandskap att föredra framför aktivitetsbaserat.
- Videokonferenser och färre deltagare i fysiska möten för att säkerställa avstånd.
- Använd stora mötesrum för fysiska möten.
- Ordna pauser/lunch så att alla inte pausar/äter samtidigt.

Information till egna anställda om gällande riktlinjer

- Alla med minsta tecken till sjukdom håller sig hemma och stannar hemma minst två symptomfria dagar.
- De med en konstaterad covid-19-infektion ska stanna hemma i minst sju dagar efter insjuknandet och ha varit feberfri de två sista av dessa dagar.
- Den som symptomfri provtagits och fått ett positivt provsvar ska stanna hemma i minst sju dagar efter provtagningstillfället.

Information för kunder/leverantörer/andra

- Håll kunder/externa underrättade om rutiner kring covid-19. Be sjuka människor och personer med andningssymptom att undvika kontakt med anställda t.ex. genom att hänga upp informationsaffischer i lokaler eller genom att skicka ut skriftlig information.

Andra åtgärder för infektionskontroll baserat på behov

- Personliga arbetskläder, byta ofta och tvätt av arbetskläder (60 ° C).
- Personlig arbetsutrustning så långt som möjligt.
- Upprätta rutiner för tvätt / desinfektion efter användning av vanlig utrustning.
- Använd garderober / skåp för att skydda rena kläder från arbetskläder.
- Viktigt med avståndet mellan ytterkläder och andra personliga tillhörigheter.

Smittskyddsåtgärder vid risknivå 2:

Mer grundlig utbildning för personal om smittskyddsåtgärder

- Coronainformation som stående punkt på driftpersonalens morgonmöten (mail läses för sällan).
- Diskussion när personlig skyddsutrustning är aktuell (munskydd vid närmare än armlängds avstånd)
- Tillse att handdesinfektion och andra handhygieniska åtgärder finns ute hos kund/underhåll/drift.

Upprättande av åtskillnad mellan smutsiga och rena zoner

- Ex bil: smutsig zon i bagagerum / bagageutrymme, ren zon där förare / passagerare sitter.
- Ex driftpersonal: Smutsig zon vid externa uppdrag / ren zon i en bil (inte bagageutrymme)

Identifiera utsatta grupper och bedöma behovet av individuell anpassning. Överväg att skydda arbetare i riskgrupper.

- Detta gäller särskilt personer > 70 år och personer med vissa underliggande sjukdomar.
- Gravida
- Arbetsgivaren kan inte kräva sådan information (hälsoinformation), men kan uppmuntra anställda att tillhandahålla sådan information för att vidta rätt åtgärder.

Organisera arbetsuppgifter så att de anställda kan arbeta så långt som möjligt på ett säkert avstånd från direktkontakt med kollegor/ externa.

- Vid återgång till arbete på kontoret börja med mindre grupper så att avstånd kan hållas.
- När det är möjligt anpassa arbetstiden ska kollektivtrafikens rusningstider undvikas.
- Maxantal i mötesrum, se separat lista i slutet av rapporten.
- Maxantal i kök med skyltning på vägg och eventuellt på golv som stöd för att påminna om avstånd.
- Begränsa antalet användare som är närvarande samtidigt i personalvagnar (driftpersonal).
- Om det inte går att tillse ovan, kan man äta utomhus, eller vänta tills det är plats i vagn.
- Maxantal i friskvårdsrum (skyltning på vägg) ska hållas och händer tvättas/spritas innan användandet.
- Omklädningsrum kan bli trångt, gruppchefer tillser schemaläggning av användandet.
- Max två personer i bastun, men fråga alltid först. Vill någon basta ensam pga oro för smittrisk ska det gå att ordna, men tidsbegränsning kan behövas för att tillgodose fleras behov.
- Begränsa antal externa besökare så långt det är möjligt.

Smittskyddsåtgärder vid risknivå 3 (utöver grundläggande infektionsrutiner):

Grundlig utbildning av personal i viktiga frågor kring smittskyddsåtgärder, inklusive användning av personlig skyddsutrustning vid behov

Utöver ovanstående utbildningsinsatser:

- Utbildning i korrekt användning av personlig skyddsutrustning inkl hur de tas av på ett säkert sätt
- Förbered med information om hur arbetet ska ske för att uppnå minst möjliga risk för infektion, tex i någons hem
- Tydlig information om vilka situationer / arbetsuppgifter som ska skjutas upp om möjligt
- Eventuellt anställda över 70 år ska inte arbeta där infektionsrisken är stor, tex hembesök

Skyltning av maxantal personer i gemensamma rum och mötesrum enligt nedan:

Plats:	Antal personer max:	Kommentar:
Personalkök	7	Sätt upp skylt: tvätta händerna innan köket används. Markering på golvet för att underlätta avstånd.
Skrivarrum	2	
Friskvårdsrum	4	Sätt upp skylt: tvätta händerna innan utrustning används, torka av efteråt
Herrbastun	2	
Mobila "burar"	1	Ej fysiska möten i burarna
Öppna "burar"	3	Kortare avstämningar
Mötesrum:		Kontakta servicecenter så att bokningssystemet anpassas till lägre maxantal. Ta paus efter en timme så att rummet kan vädras ut.
Ventilen	4	
Ritningen	5	
Läckan	5	
Kretsloppet	1	
Gropen	3	
Kärlet	4	Ventilationen startade först ej, tog en stund, behöver kontrolleras för funktion
Recipienten	6	Forcerad ventilation ska startas manuellt!
Pumpen	4	
Buren	1	Arbetsrum för en person
Boden	1	
Brunnen	3	
Komposten	4	
Återbruket	2	
Bladet	9	Drifts morgonmöten kan behöva boka både Bladet och Droppen
Droppen	9	

Skylta vid entré, kök och friskvårdsrum samt mötesrum för att påminna om avstånd, handtvätt och eventuellt maxantal i rummet.

CHECKLISTA RISKBEDÖMNING COVID-19

Att överväga	Ja	Nej	Ej akt	Kommentarer
Hur arbetet organiserats				
Hemarbete: Riktlinjer framtagna, kommunicerade och efterlevs.	☒	☐	☐	Ca 45% av de anställda arbetar på distans nu. Men, t.ex drift, kundservice kan inte arbeta hemifrån.
Möten: Riktlinjer framtagna, kommunicerade och efterlevs.	☒	☐	☐	Sedan januari endast digitala möten, fåtal undantag. Drift har avrapportering, halverat antal mot rekommendrat i mötesrummen.
Resor: Riktlinjer framtagna, kommunicerade och efterlevs.	☒	☐	☐	Längre tjänsteresor inställda. Drift kör i sparata bilar, endast i kommunen.
Hygienregler: Alla medarbetare har upplysts om Folkhälsomyndighetens allmänna hygienregler; stanna hemma vid minsta sjukdomstecken, tvätta händerna, hålla avstånd osv.	☒	☐	☐	Nya skyltar ska sättas upp. Eventuellt markeringstejp på varannan plats vid bord och soffor.
Riskgrupper: Medarbetarna är informerade om vilka riskgrupperna är och att de som tillhör en sådan uppmuntras diskutera detta med närmaste chef.	☐	☒	☐	Ska uppdateras för gravida.
Samhällsviktiga verksamheter: Verksamheten är bedömd som en samhällskritisk funktion	☒	☐	☐	
Systematiska arbetsmiljöarbetet: Coronapandemin har föranlett översyn av hur andra arbetsmiljörisker påverkas i rådande situation.	☒	☒	☐	Ergonomi och ökad risk för psykosociala problem vid arbete hemma ska följas upp av närmaste chef.
Hur arbetet utförs				
Hålla avstånd: Arbetet kan utföras och lokaler utformas så att man håller minst armlängds avstånd till varandra, till kunder osv	☒	☐	☐	Gles möblering på kontoret för att undvika nära kontakt. Drift har rutiner för att inte behöva stå nära längre stunder.
Hålla avstånd: I de situationer arbetet inte kan utföras så att man håller minst armlängds avstånd till varandra har särskilda skyddsrutiner tagits fram.	☒	☒	☐	Drift har munskydd vid platsbesök. Kan vara mycket folk hos kunder och svårt att förutse och påverka. Munskydd om man måste åka två i samma bil eller arbeta med tunga lyft kort stund.
Handtvätt: Alla personer inom verksamheten (medarbetare, kunder, leverantörer osv) har tillräcklig tillgång till möjlighet och uppmuntras att	☒	☐	☐	Handsprit vid reception, kök, mötesrum, i bilar och på flera ställen i kontorslokalerna.

tvätta händer med tvål och vatten alternativt handsprit där handtvätt inte kan ordnas.				
Stanna hemma om sjuk: Informeras alla interna och externa personer som rör sig i verksamheten att de inte får delta fysiskt i verksamheten om de inte känner sig helt friska.	☒	☐	☐	Har fungerat bra.
Grad av exponering: Innebär arbetet att man kommer i kontakt med lokaler, kläder utrustning mm som varit i kontakt med en stor mängd personer, t ex offentliga byggnader, affärer osv	☐	☒	☐	
Grad av exponering: Innebär arbetet att det sker kontakt med dem med bekräftad Covid-19?	☐	☒	☐	
Grad av exponering: Städ rutiner (inkl medarbetarens egna städinsatser) har anpassats för att minska smittämnen	☒	☐	☐	Skylt med information om tvätt av händer i kök innan användande och avspritning av händer innan användande av friskvårdsrum.

LÄNKAR

Referenser

Arbetsmiljöverkets föreskrift [AFS 2001:1 om Systematiskt arbetsmiljöarbete](#)

Arbetsmiljöverkets föreskrift [AFS 2018:4 om Smittrisker](#)

Folkhälsomyndighetens [Föreskrifter och allmänna råd om allas ansvar att förhindra smitta av covid-19 m.m](#)

Socialstyrelsen rapport gällande [Identifiering av riskgrupper som löper störst risk att drabbas av ett särskilt allvarligt sjukdomsförlopp vid insjuknande i covid-19](#)

DIN KONTAKT HOS AVONOVA

Christine Wik,
tel: 010-252 66 06
mail: christine.wik@avonova.se

Avonova Klarastrand C
Klarabergsviadukten 90 C
111 64 Stockholm

Växelnummer: 08-619 9400